

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-3-046
Karar Sayısı : 23-53/1004-364
Karar Tarihi : 09.11.2023

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Emircan AKSAKAL, Abdulsamed TÜRLÜ, Özlem NARHİN,
Hafize KÖSE, Oğuzhan ÇİFÇİ, Abdurrahim YİĞİTTEKİN,
Alime Aysu ÖĞRETEN, Furkan Sefa DEMİRSOY

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - İhbar

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR :

- Amgen İlaç Ticaret Limited Şirketi
Temsilcileri: Av. Sinan DİNİZ, Av. Esen ERGÜL, Av. Cem BURAN
Ebulula Mardin Cad. Gül Sok. No:2 Maya Park Tower 2 Akatlar Beşiktaş/İstanbul
- Chiesi İlaç Ticaret Anonim Şirketi
Temsilcileri: Av. İlmutluhan SELÇUK, Av. Artun ATAK
Ebulula Mardin Cad. No:57 Akatlar Beşiktaş/İstanbul
- Gilead Sciences İlaç Ticaret Limited Şirketi
Temsilcileri: Av. Celal Duruhan AYDINLI, Av. Hakan ÖZGÖKÇEN,
Av. Ceren GÖKTÜRK BENĞİ, Av. İsmail ÖZGÜN
Ebulula Mardin Cad. Gül Sok. No:2 Maya Park Tower 2 Akatlar Beşiktaş/İstanbul
- Özbay İlaç Danışmanlık İnş. Mimarlık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
1465 Sok. No:10/1 Çukurambar Çankaya/Ankara
- UCB Pharma Anonim Şirketi
Temsilcisi: Av. Zeynep İNCEER ÜÇGÜL
Akat Mah. Cebeci Cad. No:24 Beşiktaş/İstanbul
- Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği
Temsilcisi: Av. Turgan GÜRMEŒ
Fener Kalamış Cad. 12/15 Kadıköy/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU: 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespiti.**

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Türkiye'de beşeri ilaç sektöründe faaliyet gösteren incelemeye konu teşebbüsler ile teşebbüs birliğinin rekabete hassas bilgi değişimi yaptıkları ve sektör çalışanlarının farklı teşebbüsler tarafından istihdam edilmesini engellediği iddiası.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 07.06.2023 tarih ve 39438 sayı ile giren başvuruda, AbbVie Tıbbi İlaçlar San. ve Tic. Ltd. Şti.nin (ABBVIE) rakipleriyle rekabete hassas ticari bilgi paylaşımında bulunduğu, (.....) sektör çalışanlarının farklı teşebbüsler tarafından istihdam edilmesini engellediği ve anılan teşebbüsün hakim durumunu kötüye kullanarak rakiplerin pazara girişini zorlaştırdığı iddiaları hususunda oluşan şüphe üzerine 14.06.2023 tarih ve 2023-3-046-İİ sayılı İlk İnceleme Raporu hazırlanmıştır. Söz konusu rapor Rekabet Kurulunun (Kurul) 15.06.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 23-27/524-M sayılı kararı ile raporda yer alan iddialarla ilgili olarak 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ABBVIE hakkında önaraştırma açılmasına karar verilmiştir.
- (4) Buna ek olarak 21.06.2023 tarihinde ihbarcı ile yapılan toplantı neticesinde hazırlanan 28.07.2023 tarih ve 2023-3-046/BN-01 sayılı Bilgi Notu Kurulun 03.08.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 23-36/661-M sayılı karar ile dosya konusu iddialara yönelik olarak Bausch+Lomb Sağlık ve Optik Ürünleri Tic. AŞ (BAUSCH&LOMB), Chiesi İlaç Ticaret AŞ (CHIESI), Glaxosmithkline İlaçları San. ve Tic. AŞ (GSK), Johnson and Johnson Sıhhi Malzeme San. ve Tic. Ltd. Şti. (JOHNSON&JOHNSON), Menarini Sağlık ve İlaç San. Tic. AŞ (MENARINI), Merck Sharp Dohme İlaçları Ltd. Şti. (MSD), Gilead Sciences İlaç Ticaret Ltd. Şti. (GILEAD) ve AİFD'nin açılan önaraştırmaya dâhil edilmesine karar verilmiştir. Ayrıca 24.08.2023 tarih ve 2023-3-046/BN-02 sayılı Bilgi Notu Kurulun 31.08.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 23-40/767-M sayılı kararı ile Özbay Sağlık Danışmanlık İnşaat Mimarlık San. ve Tic. Ltd. Şti.nin (ÖZBAY) önaraştırmaya dâhil edilmesine karar verilmiştir. Son olarak 19.09.2023 tarihli ve 23-44/838-M sayılı kararlar UCB Pharma AŞ (UCB) ve Amgen İlaç Ticaret Ltd. Şti. (AMGEN) de önaraştırmaya dâhil edilmiştir.
- (5) Önaraştırma kapsamında Türkiye'de beşeri ilaç sektöründe faaliyet gösteren 11 teşebbüs ve bir teşebbüs birliğinde yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca bu incelemeler sırasında teşebbüslerden bilgi taleplerinde bulunulmuş ve söz konusu teşebbüslerden gelen cevabi yazılar muhtelif tarihlerde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (6) Bunun üzerine düzenlenen 19.10.2023 tarih ve 2023-3-046/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (7) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; inceleme konusu teşebbüsler ile teşebbüs birliği hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi kapsamında soruşturma açılmasına yer olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında Önaraştırma Yürütülen Teşebbüsler Hakkında Bilgi

I.1.1. AMGEN

- (8) AMGEN, 04.10.2007 tarihinde kurulmuş olup Türkiye'de insan sağlığına ilişkin yenilikçi ürünler araştırma, geliştirme, üretim ve tedarik hizmetleri faaliyetlerinde bulunan biyoteknoloji şirketlerinden Amgen Inc.nin %(.....) iştirakidir. AMGEN biyolojik ve kimyasal beşeri tıbbi ürünlerin satışı, tanıtımı ve pazarlanması alanında ve klinik çalışmaları da kapsayan medikal faaliyetlerin yürütülmesi alanında özellikle de hematoloji, onkoloji, immünoloji, kardiyoloji, nefroloji ve kemik sağlığı terapötik alanlarında faaliyet göstermektedir.

I.1.2. CHIESI

- (9) CHIESI, 04.04.2001 tarihinde kurulmuş olup teşebbüsün %(.....) hisse sahibi Chiesi Farmaceutici SpA'dır. Türkiye'de beşerî ilaç pazarında faaliyet gösteren teşebbüsün beşerî ilaç sektöründe faaliyet gösteren başka bir grup şirketi bulunmamaktadır.

I.1.3. GILEAD

- (10) GILEAD, 2006 yılında kurulmuş olup Türkiye'de beşerî ilaç, tıbbi cihaz ve gıda takviyeleri pazarlarında faaliyet göstermektedir. GILEAD'ın %(.....) hisse sahibi Gilead Sciences Ireland UC olup teşebbüsün GILEAD dışında Türkiye'de faaliyet gösteren herhangi bir grup şirketi bulunmamaktadır.

I.1.4. ÖZBAY

- (11) ÖZBAY, 2001 yılında Avukat Hakan ÖZBAY tarafından kurulmuş olup beşerî tıbbi ürünler/ilaçlar, reçetesiz ürünler, geleneksel bitkisel ürün, kozmetik ürün, gıda takviyesi, tıbbi cihaz, sarf malzemeleri, kimyavi, veteriner ve zirai ilaçların toptan ticareti, depolanması, ambalajlanması, ithalat ve ihracatı alanlarında faaliyet göstermektedir. Aynı zamanda ÖZBAY, ilaçların ruhsatlandırılması, fiyatlandırılması, geri ödeme süreci, alternatif geri ödeme süreçleri, yurtdışından ilaç temini ve kamu ilişkileri gibi hususlarla ilgili olarak tüm aşamalarda da hizmet vermektedir.

I.1.5. UCB

- (12) UCB, 1991 yılında kurulmuş olup beşerî ilaç sektöründe faaliyet göstermektedir. Teşebbüsün Türkiye'de beşerî ilaç sektöründe üretim alanında faaliyet gösteren herhangi bir grup şirketi bulunmamaktadır.

I.1.6. AİFD

- (13) AİFD, Türkiye'de faaliyet gösteren araştırmacı ilaç firmaları tarafından 2003 yılında kurulmuştur. Teşebbüs İstanbul'daki merkezi ve Ankara'daki temsilciliği aracılığıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.
- (14) AİFD, Türkiye'deki araştırma bazlı ilaç sanayi için eşgüdümlü çalışmak ve Türkiye'deki sağlığa katkıda bulunmak, yeni ilaçlara, bilgilere ve teknolojiye ulaşımı yaygınlaştırmak ve bu kapsamda gerekli yasal başvuruları gerçekleştirmek gibi alanlarda çalışmaktadır. Derneğin otuz beş üyesi bulunmaktadır.

I.2. Değerlendirme

- (15) Dosyada yer alan bilgiler doğrultusunda, hakkında önaraştırma yürütülen AMGEN, AİFD, CHIESI, GILEAD, ÖZBAY ve UCB bakımından; 4054 sayılı Kanun'u ihlal edebilecek nitelikte herhangi bir bulguya ve/veya belgeye rastlanılmamıştır. Dolayısıyla anılan teşebbüsler ile söz konusu teşebbüs birliği hakkında anılan Kanun'un 41. maddesi kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (16) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca, Amgen İlaç Ticaret Limited Şirketi, Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği, Chiesi İlaç Ticaret Anonim Şirketi, Gilead Sciences İlaç Ticaret Limited Şirketi, Özbay İlaç Danışmanlık İnşaat Mimarlık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ve UCB Pharma Anonim Şirketi hakkında soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.